

عنوان مقاله:

خاستگاه نظری میدان نقش جهان

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 12، شماره 33 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

نرگس آقابزرگ - کارشناس ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، نویسنده مسئول

حشمت الله متدین - دکتری تخصصی تاریخ معماری، استادیار دانشکده معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

امروزه شهرهای ما بیش از هر چیز نیازمند فضاهای جمعی هستند. میدان ها از دیرباز در بافت شهر به عنوان یک فضای جمعی ایفای نقش می کرده اند. وجود میدان ایرانی در شهر ایرانی، ضرورتی انکار نشدنی است. ویژگی های میدان ایرانی را می توان در میدان های تاریخی ایران که در رأس آنها میدان نقش جهان قرار دارد، جستجو کرد. میدان نقش جهان به عنوان یک میدان حکومتی ایرانی و بادربرداشتن سه جزء اصلی شهر (اقتصاد، مذهب و حکومت) سعی در پیوند با مردم دارد. یافتن خاستگاه نظری ویژگی های میدان نقش جهان می تواند به یافتن اصول طراحی یک میدان حکومتی بیانجامد. مقاله حاضر با مقایسه ویژگی های میدان نقش جهان با بناهای مشابه توانسته تا حدودی به خاستگاه نظری ویژگی های آن نزدیک شده و الگویی برای طراحی یک میدان ایرانی ارائه دهد. مقایسه ویژگی های میدان نقش جهان با میادین پیشین صفوی و مقبره شیخ صفی در قالب ویژگی های مشترکشان صورت گرفته است. این ویژگی ها از متون تاریخی استخراج و سعی شده به ویژگی های اصیل آنها نزدی کتر باشد. با طبقه بندی و تحلیل و بررسی ویژگی این بناها، معنا و خاستگاه نظری آنها استنباط شده است. سپس با تأکید بر بدیع بودن میدان نقش جهان در زمان خود به ویژگی های خاص و ترکیبی آن پرداخته می شود. میدان نقش جهان ترکیبی نو از میادین پیشین صفوی، مقبره شیخ صفی و به طور کلی معماری ایران بوده است. در آخر و پس از شناخت معنایی میدان نقش جهان، راهبردهایی برای طراحی میدان حکومتی ایرانی ارائه شده است. راهبردهایی چون استفاده از هندسه ایرانی، محصوریت، استفاده از عناصر باغ ایرانی، احیای سنت نقار هخوانی، دادن نقش مذهبی، تجاری و نمایشیبه میدان بایستی در طراحی میدان حکومتی ایرانی مد نظر قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

میدان نقش جهان، میدان حکومتی ایرانی، میادین صفوی، مقبره شیخ صفی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/487575>

